

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การส่งเสริมความสามัคคีในสังคมไทยตามหลักอริยฐานธรรม ๔

ผู้วิจัย : พระครูกันตสีลาภีวัฒน์ (ชนิด ฉันทโก)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระเทพปริยัติเมธี, ผศ.ดร.ป.ธ.๙, กศ.ม, พธ.ด.

: ศ. (พิเศษ) ดร. กาญจนา เจริญชัย, อ.บ., M.A., Ph.D.

: ผศ. อานนท์ เมธีวรฉัตร, ป.ธ. ๖, พธ.บ, ศษ.บ., กศ.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา :

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพของสังคมไทย ๒) ศึกษาความหมายหลักอริยฐานธรรม ๔ กับการสร้างความสามัคคีในสังคมไทยและ ๓) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอริยฐานธรรม ๔ เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในสังคมไทย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากพระไตรปิฎก อรรถกถา ตำราวิชาการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆ แล้วนำมาเรียบเรียงนำเสนอในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

๑) สภาพของสังคมไทยปัจจุบันมีเสรีภาพเกินขอบเขต มักใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล ความขัดแย้งอาจเริ่มที่เจตคติทางความคิด ทางลัทธิความเชื่อ หรือแม้แต่การดำเนินชีวิต ที่แตกต่างกัน สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นสาเหตุให้เกิดข้อพิพาทมากมายในสังคมกลายเป็นการแตกความสามัคคีของคนไทย ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นหลายครั้ง ทำให้ประเทศชาติขาดความมั่นคงซึ่งแต่ก่อนนั้นสังคมไทยเคยช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความรักความสามัคคีกันฉันท์พี่น้อง และก็ยังอยากเห็นทุกคนกลับมาสามัคคีกันเหมือนเดิม

๒) ผลจากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าอริยฐานธรรม ๔ หมายถึง ธรรมอันเป็นที่มั่นธรรมอันเป็นรากฐานที่มั่นคงของบุคคล เพื่อให้สามารถยึดเอาผลสำเร็จสูงสุดอันเป็นที่หมายไว้ได้ โดยไม่เกิดความสำคัญตนผิดและไม่เกิดสิ่งมัวหมอง หมักหมมทับถมตน ผู้ปฏิบัติตามหลักอริยฐานธรรม ๔ ย่อมประกอบด้วยปัญญาไม่ไปสร้างความวุ่นวายในสังคม หลักอริยฐานธรรม ๔ คือ ปัญญา (ความรู้ชัด) สัจจะ (ความจริง) จาคะ (ความสละ) และอุปสมะ (ความสงบ) เมื่อนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางใน

การดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมก็จะช่วยส่งผลให้สังคมไทยมีความสงบร่มเย็น เป็นชุมชนที่มีความสามัคคีน่าอยู่อาศัย

๓) แนวคิดเรื่องการส่งเสริมความสามัคคีในสังคมไทยตามหลักอริยฐานธรรม ๔ มาประยุกต์ใช้ในสังคมไทยจากการศึกษา พบว่าสังคมไทยต้องการความเป็นหนึ่งเดียวของผู้คนในสังคม ด้วยการรวมพลังกันปฏิบัติแต่ในสิ่งที่ถูกต้องดีงามตามหลักการ ขอบังคับ กติกา และศีลธรรม สิ่งที่จะเป็นแรงขับเคลื่อนสังคมไทยให้เดินหน้าไปสู่ความสามัคคี คือ ทุกคนใช้ปัญญาในการทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ ดำรงมั่นในความจริงที่รู้ชัดด้วยปัญญา มีการสละสิ่งทั้งหลายอันผิดพลาดจากความจริงเสียได้ และใช้วิถีทางสันติระงับโทษข้อขัดข้องมัวหมองวุ่นวาย ทำจิตใจให้สงบได้ ถือความสามัคคีเป็นใหญ่ ย่อมส่งผลให้เกิดความสงบสุขทั้งแก่ตนและสังคมอย่างแท้จริง

Thesis Title : Unanimity Establishment in Thai Society with the Four Foundations (*Adhiṭṭhāna Dhamma 4*)

Researcher : Phrakhru Kantasrilaphiwat (Chanid chanthako)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phra theppariyattimedee,
Assistant Professor, PalilX., M.A., Ph.D.
: Prof. (Emeritus) Dr. Kanchana Ngourungsi
B.A., M.A., Ph.D. (Linguistics For TESOL)
: Asst. prof. Anond Metheevarachatra
Pali.VI, B.A., B.Ed., M.Ed.

Date of Graduation :

Abstract

This thesis had three objectives: 1) to study the context in Thai society; 2) to study the definitions of the Four Foundations and unanimity establishment in Thai society and; 3) to apply the four Foundations to unanimity establishment in Thai society.

The study involved documentary research. The data gathering was carried out from *Tipitaka* texts, related commentary, academic textbooks, documents, and research work. The data gathered was analyzed and synthesized of which the results were explained in form of descriptive presentation.

The study results revealed that:

The freedom status in Thailand was over-used. Emotional more than reasonable justification was applied. The social conflict was caused from different attitudes beliefs and way of life. Such conflict originated disputes and disagreement in Thai society and led to animosity in Thai society. This also caused national insecurity instead of hospitality formerly practiced. People at the present moment longed for restoring unanimity to occur.

The study on the Four Foundations' definition revealed that practicing them could increase one's tranquil sage to happen in the society. One would find no arrogance, nor defilement existing in one particular individual. He or she would gain wisdom to solve any problem. The Four Foundations consisted of *Paññā* (Wisdom), *Sacca* (Truthfulness), *Cāga* (Liberality), *Upasama* (Tranquility). Theses could be applied to help establishing unanimity and peacefulness to be firmly set up in the society.

The concept of applying the Four Foundations to Thai society revealed that unanimity was looked forward to by the people. They were ready to act righteous performance by following suitable regulations, commandments and morality to drive the country to become prosperous. Wisdom as a tool of self functioning was anticipated. Non-violence to eliminate threats, agitation and turmoil would depend on unanimity establishment in the society from which peaceful happiness would be sustained.